

สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี

THE STATES AND PROBLEMS OF IMPLEMENTATION OF THE BASIC EDUCATIONAL
CURRICULUM OF B.E. 2544 ABOUT THE FOREIGN LANGUAGE IN PRIMARY SCHOOLS OF
SARABURI'S EDUCATIONAL SERVICE AREA.

¹⁾พลับพลึง จุฬะเพชร ²⁾ผศ.ดร.สมบัติ คชสิทธิ์ ³⁾ดร. อุษา กงทอง

¹⁾ Plabplueng Julaphet ²⁾ Asst.. Prof. Dr. Sombat Kochasit ³⁾ Dr. Usa Kongthong

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การสอน วุฒิทางการศึกษาและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ประชากร คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 และเขต 2 จำนวน 274 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเป็น .93 วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่า t – test

ผลการวิจัยสรุปได้

1. สภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา รายด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านงานดำเนินการสอนตามหลักสูตร และด้านงานสนับสนุนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านงานดำเนินการสอนตามหลักสูตร และด้านงานสนับสนุนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

¹⁾นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์

²⁾อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการบริหารและบริการตามหลักสูตร และด้านสนับสนุนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร ส่วนประสบการณ์การสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และวุฒิทางการศึกษาและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ครูผู้สอนมีปัญหาการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรและด้านการสนับสนุนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร ส่วนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การสอนและวุฒิทางการศึกษามีปัญหาการดำเนินการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the states and the problems of implementation of the Basic Educational Curriculum of B.E. 2544 about the foreign language in primary schools of Saraburi's educational service area and to compare the states and problems of implementation of the Basic Educational Curriculum of B.E. 2544 about the foreign language in primary Schools of Saraburi's educational service area. with school's size , teaching experience , educational degree and major subject of teachers. The sample consisted of 159 teachers, teaching English language in primary school of Saraburi's educational service area, selected by stratified random sampling and simple random sampling. The instrument were the rating scales questionnaires. The statistical analysis included percentage, mean, standard division and t-test independent.

The results were as the follows :

1. The states of implementation of the Basic Educational Curriculum of B.E. 2544 about the foreign language in primary schools of Saraburi's educational service area, considered by total aspects was "moderate" level. And when, considered each aspects was "moderate" level as the aspects of curriculum administration and service, the instructional management according to the curriculum, and the supporting for curriculum implementation.

2. The problems of implementation of the basic Educational Curriculum of B.E. 2544 about the foreign language in primary schools of Saraburi's educational Service area, considered by total aspects was "moderate" level. And when, considered each aspects was "moderate" level as the aspect of the curriculum administration and service, the instructional management according to the curriculum, and the supporting for curriculum implementation.

3. The comparison of the status of implementation of the Basic Educational Curriculum of B.E. 2544 about the foreign language in the opinions of teachers with school's size, teaching experience, educational degree and major subject of teachers showed that 1) in aspect of curriculum administration and service and the supporting for curriculum implementation significantly at .05 for comparison with school's size. 2) In aspect of the instructional management according to the curriculum significantly at .05 for comparison with teaching experience. 3) In aspect of the curriculum administration and service significantly at .05 for comparison with educational degree. 4) In aspect of the curriculum administration and service significantly at .05 for comparison with major subject of teachers.

4. The comparison of the problems of implementation of the Basic Educational Curriculum of B.E. 2544 about the foreign language in the opinions of teacher with school's size, teaching experience, educational degree and major subject of teachers showed that in aspects the curriculum administration and service, the instructional management according to the curriculum and the supporting for curriculum implementation significantly at .05 for comparison with major subject of teachers.

ความสำคัญของปัญหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานหนึ่งใน 8 กลุ่ม ที่กำหนดองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่จะเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพ ให้การคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ โดยนำจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมาจัดเป็น สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศประกอบด้วยสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกช่วงชั้นตลอดหลักสูตร ฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับสูง รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษาและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ, 2545 : 4)

ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ นั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่สำคัญคือ ครูผู้สอน โดยครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความแตกต่างกันในด้านขนาดของโรงเรียน ด้านวุฒิการศึกษา ด้านประสบการณ์ในการสอนและวิชาที่จบการศึกษา ผู้วิจัยจึงเกิดคำถามในการวิจัยคือ หลังจากโรงเรียนในระดับประถมศึกษาได้จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 ครูผู้สอนมีสภาพและปัญหาการดำเนินการใช้หลักสูตรหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างไรบ้าง เพื่อให้ได้ข้อมูลมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะจังหวัดสระบุรี ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ วิชาภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี ปีการศึกษา 2547 ทั้งในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่าคะแนนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงเป็นส่วนใหญ่ โดยแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระดับประเทศของระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.34 อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 9.04 เกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 46.50 และเกณฑ์ควรปรับปรุง ร้อยละ 44.46 (รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ ปีการศึกษา 2547, 2549)

เมื่อพิจารณาถึงสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งในอดีตกระทรวงกำหนดให้นักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 เริ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาที่พบ ครูผู้สอนจะเน้นไวยากรณ์ ครูผู้สอนไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษ พฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาก ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษล้มเหลว ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 ถึงแม้ว่าหลักสูตรจะเปลี่ยนไปแล้วแต่ถ้าพฤติกรรมของครูผู้สอนไม่เปลี่ยน ไม่ได้ปรับวิธีการเรียนการสอนใหม่ สอนตามความต้องการของครูการเรียนภาษาอังกฤษก็จะไม่พัฒนาขึ้นได้ การเรียนการสอนควรจะให้เริ่มเรียนตั้งแต่อนุบาลเพราะว่าเด็กกำลังสมองเปิดเป็นช่วงกำลังเรียนรู้ของเด็ก และในการเรียนการสอนควรจะเน้นสื่อสาร การจัดการเรียนการสอนไม่ถูกทิศทางทำให้ไม่รู้ว่าจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดความคล่องแคล่วทางภาษาในทักษะทั้งสี่ด้านได้อย่างไร (เชาว์ศิลป์ จินดาละออง, 2548 : 142)

จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 2 มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแต่ทำไมนักเรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอยู่ ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาว่าครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของแต่ละโรงเรียนมีสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรมีผลเป็นอย่างไร เพื่อจะได้ผลการวิจัยและทราบถึงสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแล้วนำไปพัฒนา แก้ไขและ

ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียนต่อไป

คำสำคัญ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามความเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพการสอน วุฒิการศึกษาและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาของครูแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการสอน วุฒิการศึกษาและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 274 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 159 คน ใช้วิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling)

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพการสอน วุฒิทางการศึกษา และสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตร และข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.1 การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาแบบสอบถามเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยหาค่า IOC ได้เลือกข้อที่มีค่ามากกว่าหรือเทียบเท่า 0.80 โดยผลที่ได้ IOC ได้ค่า 0.92

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) ครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของ ครอนบาค ผลปรากฏว่าแบบสอบถามตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรมีความเชื่อมั่น 0.93

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษา ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยใช้การทดสอบค่า t - test

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการดำเนินการตามสภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผลการศึกษาปัญหาการดำเนินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการบริหารและบริการตามหลักสูตร และด้านสนับสนุนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร ส่วนประสิทธิภาพการสอน มีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และวุฒิทางการศึกษาและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ในส่วนผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ครูผู้สอนมีปัญหาการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรและด้านการสนับสนุนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร ส่วนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การสอนและวุฒิทางการศึกษา มีปัญหาการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากสภาพการดำเนินการของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษาต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นบุคคลหลัก มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบโดยตรงและเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ที่ผลักดันให้การเรียนการสอนในสถานศึกษาบรรลุผล มุ่งมั่นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรภายในสถานศึกษา อันเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่ง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดแนวทาง การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา (เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544) จึงส่งผลให้หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาที่ชัดเจน โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะบูรณาการเข้าสู่สถานศึกษาในสังกัด จึงทำให้ครูผู้สอนเกิดความตระหนัก และมีความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรภายในสถานศึกษา มีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น ส่วนปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการเรียนการสอนในสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษานั้นผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ มีการประสานงานภายในองค์กรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน แต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดกรอบ แผนงาน ตัวบ่งชี้ จุดเด่นและจุดพัฒนาของสถานศึกษา โดยมีการประสานความร่วมมือกับทุกคนในหน่วยงานให้ร่วมมือกันดำเนินงาน จึงทำให้การดำเนินการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนบรรลุผลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา,

กระทรวงศึกษาธิการ) จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การดำเนินตามสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การสอน วุฒิทางการศึกษาและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ระหว่างครูผู้สอนที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่กับครูผู้สอนที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตรและด้านสนับสนุนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร ครูผู้สอนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาพการดำเนินการใช้หลักสูตรของโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกัน อาจมาจากงบประมาณ บุคลากรสอนภาษาอังกฤษ ความพร้อมของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ หอมขจร (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนแกนนำ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดแพร่ พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนแกนนำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ตามความเห็นของครูผู้สอนในด้านหลักสูตร มีสภาพการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ มีการจัดหลักสูตร โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการจัดหาสื่อและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนแกนนำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ตามความเห็นของครูผู้สอนมีสภาพการจัด ไม่แตกต่างกัน ส่วนการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนแกนนำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ตามความเห็นของครูผู้สอนในด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน ระหว่างครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 10 ปีกับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป ในภาพรวมมีการดำเนินการตามสภาพและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่สภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ครูผู้สอนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีวุฒิการทำงานสูง มีประสบการณ์ทำงานยาวนานกว่า จึงเห็นชัดเจนว่าการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นกิจกรรมในชั้นเรียนมีความสำคัญมาก อย่างเช่น การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม

การเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วราภรณ์ อมรประสิทธิ์ (2548) เรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สิงห์บุรี ผลการวิจัยว่า สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรและด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรระหว่างผู้มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี กับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และสอดคล้องกับงานวิจัย อรพรรณ หอมขจร (2546) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนแกนนำ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดแพร่ พบว่า ด้านการจัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในกระบวนการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระและการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นของท้องถิ่นและมีศักยภาพ

การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ระหว่างครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่ากับครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ในภาพรวมมีการดำเนินการตามสภาพและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่สภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ครูผู้สอนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากเจตนาารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดวุฒิการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติในสถานศึกษาที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เกณฑ์ขั้นต่ำวุฒิปริญญาตรี แต่ผลการวิจัย พบว่า ครูวุฒิสองสูงกว่าปริญญาตรีจะมีการบริหารและบริการหลักสูตร แตกต่างกับวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นงานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร อย่างเช่นการเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การบริการวัสดุหลักสูตรและการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน สอดคล้องกับ ชวิชัย นาจำปา (2542) ในการจัดครูเข้าสอน นอกจากการที่ผู้บริหารจัดครูผู้สอนตรงกับความรู้ ความสามารถตามวุฒิทางการศึกษา ตามความถนัด ตามความสมัครใจแล้วต้องยึดหลักให้ทุกคนทำงานได้อย่างคล่องตัว มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน จะทำให้หลักสูตรแต่ละคนมีโอกาสได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรได้มากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัย อุดมศักดิ์ สมบัติหอม (2549) ได้ศึกษาเรื่อง เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างครูผู้สอนที่สำเร็จสาขาวิชาทางด้านภาษาอังกฤษ(เอก/โท)กับครูผู้สอนที่ไม่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาทางด้านภาษาอังกฤษ(เอก/โท) มีสภาพการดำเนินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ส่วนของปัญหา

การใช้หลักสูตร ระหว่างครูผู้สอนที่สำเร็จสาขาวิชาทางด้านภาษาอังกฤษ(เอก/โท)กับครูผู้สอนที่ไม่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาทางด้านภาษาอังกฤษ(เอก/โท) มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านบริหารและบริการหลักสูตร ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูที่สำเร็จสาขาวิชาทางด้านภาษาอังกฤษโดยตรงจะมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วรณดิ เกตุแก้ว (2547) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรการศึกษา สาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภาษาอังกฤษ ในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ พบว่ามีปัญหาการบริหารหลักสูตรในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเตรียมพร้อมของสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การวางแผนและการดำเนินการใช้หลักสูตรการปรับปรุงพัฒนา แล้วสอดคล้องกับงานวิจัย ทวี เหล่าเกี่ยมสูง (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามขนาดสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษ ด้านทักษะ 4 ด้านในการสอนภาษาอังกฤษ ด้านเทคนิคและวิธีสอนภาษาอังกฤษ ด้านความมุ่งหวังในการสอนภาษาอังกฤษ และด้านการจัดการปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ และสิ่งสำคัญจากการปฏิรูปการเรียนการสอนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรในระดับหนึ่งและกำลังดำเนินการแก้ไขปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทางเขตพื้นที่การศึกษาก็พยายามหาสาเหตุของปัญหาและดำเนินการแก้ไข อย่างเช่น การปรับปรุงการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศ ภาษาอังกฤษ พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีมีความพยายามในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาได้พัฒนา ปรับปรุงการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดให้มีการประเมินนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มสำหรับแก้ปัญหา และการแก้ปัญหาการขาดครูที่จบเอกตรงกับวิชาที่สอน โดยเฉพาะครูภาษาอังกฤษ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีใช้ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อเร่งพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น การใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อช่วยการจัดการเรียนรู้ การสอนแบบบูรณาการและการใช้รูปแบบการเรียนรู้ซึ่งผลการดำเนินงานพบว่า ในแง่ของการบริหารจัดการสามารถช่วยแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นของสถานศึกษาได้ในระดับหนึ่ง และช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่ามากขึ้น เช่น การหมุนเวียนครูช่วยสอน การจัดศูนย์การเรียนรู้ ห้องสมุดเคลื่อนที่ และมีโรงเรียนหลายแห่งที่ใช้การเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมทางไกลจากโรงเรียนกวดในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู แต่อย่างไรก็ตามเมื่อดำเนินงานไประยะหนึ่งพบว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ได้แก่ การให้ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และการเกลี้ยอัตรากำลังครูยังไม่สามารถดำเนินการได้ (เอกสารรายงานผลการตรวจราชการประจำปีงบประมาณ 2549 งวดที่ 1/2549, กระทรวงศึกษาธิการ)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรพิจารณาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้สอดคล้องกับสาขาวิชาที่จบการศึกษา โดยคำนึงถึงคุณวุฒิและวิชาเอก-โท

2. โรงเรียนและครูผู้สอนควรรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรในท้องถิ่นเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เช่น การนำวิทยากรและแหล่งวิชาการในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและประสานความร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่น อาจทำให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนมีความเป็นไปได้มากขึ้น

4. ครูผู้สอนควรวางแผนการจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในช่วงชั้นอื่นๆ เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพต่อไป

2. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแต่ละโรงเรียนในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรของแต่ละโรงเรียน

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. 2544.แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

_____.2545. เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 : คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. พิมพ์ ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2549. รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ ปีการศึกษา 2547.

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สพฐ.สธ. (<http://www.moe.go.th>)

- _____. 2550. เอกสารรายงานผลการตรวจราชการประจำปีงบประมาณ 2549 งวดที่ 1/2549, กระทรวงศึกษาธิการ (http://www.inspect3.moe.go.th/plan/p_insiereport1.htm)
- ทวี เหล่าเกษมสู้ง. 2547. การศึกษาสภาพการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- รัชชัย นาน้ำปลา. 2542. การศึกษาการใช้หลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี. กรุงเทพฯ วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณดี เกตุแก้ว. 2547. สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. กรุงเทพฯ วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วราภรณ์ อมรประสิทธิ์. 2548. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. กรุงเทพฯ คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- อุดมศักดิ์ สมบัติหอม. 2549. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. กรุงเทพฯ คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- อรวรรณ หอมขจร. 2546. การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนแกนนำ สังกัดกรมสามัญ จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.